

Nr 1/2013

Robotrekylen

Infoblad till medlemmar i RHF,
Robothistoriska Föreningen, Arboga

*****

Om infobladet:

"**Robotrekylen**" syftar på att **reky** i vid mening kan innebära "efterlämnade intryck". Här menar vi då intryck från hela processen, dvs allt från projektering och uppbyggnad av det svenska försvaret fram till visning av de historiska samlingarna i Robotmuseet.

Syftet är att fortlöpande informera medlemmarna om den aktuella verksamheten i museet.

Konstruktören av denna unika modell, Hans Fehrnröm från Enskede, kan ta åt sig äran!

Besöksrekord!

Museets publika verksamhet invigdes våren 2002. Under de gångna åren har antalet besökande hela tiden utvecklats. Eftersom marknadsföring på normala vägar inte ryms inom vår begränsade budget, har vi i första hand fått lita till "djungeltelegrafen". Detta innebär att nöjda besökare har informerat sina vänner och bekanta om vår existens och vad vi kan erbjuda.

Att denna strategi har lönat sig, framgår av utvecklingen av besöksantalet. Detta har successivt ökat och toppades med nytt rekord 2012, sammanräknat över 2200 besökare. Detta innefattade även firandet av 10-årsjubileet.

Händelser under året

Bloodhound-utställningen

Den Bloodhound som troget vaktat vår entré har efter reparation av skadorna från lyfthaveriet återtagit sin roll som museets portalfigur.

Det unika dioramat, en komplett modell av ett RB68-förband under gruppering vid övningsplatsen Gröndalen, norr om Västervik, har under året beundrats av många besökare.

Tillkommande materiel

Trots vår trångboddhet fortsätter inflödet av för oss "ny" materiel. Vi har t ex fått överta följande:

- Laddbandvagn för RB67 Hawk (RB67 tillkommer troligen under nästa år)
- Kabin till fpl 37

Som tur är kan båda objekten ställas utomhus!

Intryck från andra museer

Styrelsemöte nr 60 hölls i Strängnäs på det nytillkomna fordonsmuseet Arsenalen, där bl a arméns fordon och stridsvagnar finns bevarade.

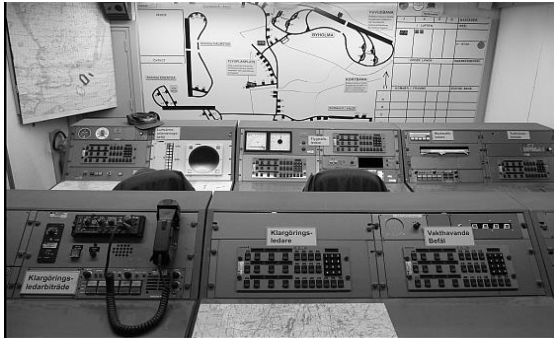
En intressant visning genomfördes av museichefen Stefan Karlsson. Flera positiva intryck har vi tagit med hem till vårt museum.

Nyttiga erfarenheter hämtades också från en konferens för museiföreståndare vid Flygvapenmuseum i slutet av 2012. Vårt museum representerades av Anders Unell och Antero Timofejff.

Besök har också genomförts vid förbandsmuseerna vid F10 i Ängelholm och F15 i Söderhamn. Bl a har erfarenheterna från våra flygsimulatorer jämförts och tagits tillvara.

Vi väntar också på möjlighet att skapa en bättre visning av stril-materielen hos oss, med exempel från F10:

Kommandocentral vid F10

Dubbelkommando (?) vid F15

Dokumentationsläget

Robotmuseets dokumentdatabas har vuxit till över 3000 katalogiserade dokument. Inflödet ser inte ut att mattas. Lyckligtvis har vi via Arbetsförmedlingen haft datavan hjälp på halvtid av Ann-Sofie Johansson.

Vi har tidigare nämnt att vi översänt fem flyttkartonger filmer till Statens Filmarkiv i Grängesberg för överföring till DVD. Äntligen har leveransen slutförts, efter snart 10 år.

Bilder, foton och dia scannas successivt in i ett dataarkiv för användning för t ex visning på bildskärmar eller i olika publikationer. Vi försöker prioritera de bilder vi bedömer vara mest användbara. Hittills har minst 10 000 bilder lagrats på disk.

Simulatorer

Flygsimulatorn för J35 Draken

förbättras hela tiden. För att kunna byta den platta bildskärmen till en 180 graders panoramabild var en flyttning av cockpit nödvändig. Lösningen blev rivning av en vägg, flytt av framkroppen, och återuppbyggnad av väggen.

Nästa utmaning var att bygga en ny panoramavägg med exakt rätt radie, och att montera upp och sömlöst synkronisera tre projektorer för pilotens synfält.

Bl a kan man med information från skärmen genomföra identifiering av fiendliga flygplan från cockpit.

Ett stort antal "piloter" har utvecklat sin flygförmåga under ledning av våra flygledare. Men vi nöjer oss inte, implementering av nästa etapp pågår. Denna innebär att använda modifierade originalinstrument i cockpit till att ge verklighetstrogen visning av aktuella flygdata under pågående flygning. Skillnaden mot verklig flygning är snart bara motorljud och vibrationer!

Utbildning i museets J35-simulator

Simulatorn för träning av piloter för **skjutning av RB05** var länge ur funktion. Eftersom vår prototyp inte gick att reparera, så gjorde ett par av våra duktiga tekniker, Sten Bladvall och Kjell-Åke Lindahl, en egen lösning. Denna "simulator för simulatorn" är nu funktionsklar för användning av våra besökare.

Vår **LINK-trainer** från 1930-talet för träning i instrumentflygning med äldre propellerplan, uppfyller tyvärr inte dagens elsäkerhetskrav. Därför får vi inte upplåta den för allmänheten mer än för demonstration.

Testa gärna också vår simulator för den laserstyrda **RB 70**. Skjutningar med denna luftvärnsrobot med 5 km räckvidd kan övas, både målfångning med simulerad radar, avfyrning och följning. (Se bild nedan)

Museets RB70-simulator

Publika aktiviteter

En stor insats har gjorts på hemsidan under året. Många nya uppgifter har tillförts, och översättningar till tyska och engelska har fortsatt.

2013-10-29 hölls ett intressant föredrag av Lars-Erik Wallgren om hjälpflygningar av Mission Aviation Fellowships (MAF) i bl a Bangladesh och Afrika.

Landning med MAF

Nya föredrag är redan planerade för 2014, och kommer att aviseras via e-post och hemsidan.

En viktig etapp i vår datorutveckling är en etablering av en gemensam serverbaserad spridning av all museets information. Detta underlättar och säkrar också den nödvändiga säkerhetskopieringen, som nu sker automatiskt.

Som ett led i att skapa bättre överblick i utställningslokalerna, har vi ersatt upphängda skymmande planscher med "notställ", med ringpärmar med aktuell information om det visade objektet.

Visning av filmer med anknytning till utställda objekt har tidigare skett med utplacerade bildskärmar (med tillhörande datorer). Dessa kommer successivt att bytas mot TV-skärmar, där filmerna lagras på USB-minnen. (Detta förhindrar unga datanördar att testa vad man kan göra med tangentbordet!).

En av museets verksamheter, kanske lite i skymundan, är att vara en samlingsplats för tidigare anställda vid CVA, med gemensamma intressen inom något teknikområde. Så t ex träffas en grupp just nu regelbundet för att sammanställa bilder från avvecklingen av underhållsutrustningen för fpl 37. Sammanhållande för detta projekt är Ingemar Johansson.

Lokalproblemet

I samband med att kommunen sålt fastigheten (Rappshuset) till en privat hyresvärd, har vi fått förvarning om en kraftig hyreshöjning. Möjliga handlingsalternativ utreds för närvarande, eftersom vi som ideell förening har mycket begränsade möjligheter att öka våra intäkter.

Trångboddheten är ett av våra permanenta bekymmer. En ommöblering i den stora hallen har dock gett ett luftigare intryck, trots att simulatören för J35 Draken flyttats hit från angränsande rum. Om ekonomin tillåter kan vi ev hyra ytterligare ca 90 kvm, enligt erbjudande från vår nye hyresvärd.

Ett positivt besked från fastighetsbolaget Sturestaden, där kommunen är delägar, innebär att vi, i avvaktan på nya hyresgäster i det tidigare militära förrådet vid Köpingsvägen, får disponera en del av golvytan utan kostnad för tillfälliga behov.

Ekonomisk ställning

Föreningen har fortfarande ekonomisk bärkraft, även om marginalerna är små sedan två stora sponsorer har lämnat oss. Bl a av detta skäl beslöt årsmötet 2009 att höja medlemsavgiften till 200 kr.

Positivt även för ekonomin är den ersättning Arbetsförmedlingen lämnar för vår datahjälp Ann-Sofie. Tyvärr tillåter inte reglerna en fortsatt hjälp efter mars 2014.

Vi har diskuterat med Arboga Kommun om en strategi, för det fall att fler stora sponsorer lämnar oss i sticket, eller om vi inte klarar hyreskraven från den nye fastighetsägaren. Museet har ju blivit något av en institution som turistmål i mellansverige, och som sådant även en kommunal angelägenhet.

Våra sponsorer

Eftersom hela museets existens står och faller med våra sponsorer, är det på sin plats att tacka dem för deras stöttning under det gångna året. Flera företag har varit hjälpsamma med materiella resurser under året. Vi hoppas självklart på en fortsättning under 2014!

Aktuella sponsorer under 2013:

Arboga Kommun	Arboga
SAAB Support Systems	Arboga
HiQ AB	Arboga
Combitech AB	Norrköping
Byggnadsfirman Lund	Arboga
Sturestadens Fastigheter	Arboga
Recotech AB	Arboga
Specialtransporter	Arboga
Söderberg Gräv & Schakt	Arboga
Abatic Logistik AB	Arboga
Skoogs Maskin & Svets	Arboga
Arboga City (Bredband)	Arboga

Medlemsinformation

Medlemsantalet närmar sig 200 trots avgiftshöjningen, och vi hoppas bli fler. När besökare informerar bekanta om våra samlingar, kanske många är villiga att betala 200 kr/år och därmed stödja museet ekonomiskt. Sprid gärna detta budskap till både "robotbekanta" och andra!

Obs: Avgift för ny medlem betald under kvartal 3 och 4 gäller hela nästkommande år!

Med ekonomin i åtanke tänker vi så småningom övergå till utsändning av Robotrekylan och annan information via e-post. **Du som inte har anmält eller har ändrat e-postadress, ber vi därför meddela oss detta!** (Kan göras t ex vid betalning av årsavgiften eller med e-post direkt till info@robotmuseum.se)

Tidigare nummer av Robotrekylan kan laddas ner från hemsidan (pdf-format).

Faktaruta:

Adress: Glasbruksgatan 1
732 31 Arboga
Tel: 0589-104 99 (ev tfnsvarare)
E-post: info@robotmuseum.se
Hemsida: <http://www.robotmuseum.se>
Bankgiro: 5509-3090

Kontakter:

Museets öppettider: Se hemsidan

Beställning av besök på andra tider kan göras per e-post eller tfn enligt ovan.

Redaktör:

Lars Frennemo tel 0589-131 53
E-post: lars.frennemo@gmail.com

*God Jul och Gott Nytt År
önskar Arboga Robotmuseum*